

god SOMMER!

tør du gå
mot strømmen?

amiga

3-2005 14.ÅRGANG UTG 41 **guiden**

- ▶ AmigaOne/OS4
- ▶ Nettverk
- ▶ DVD og lyd
- ▶ Konkurrans/Auksjon

Innhold

Ord fra NAF - juni 2005

Ord fra NAF

Nå er vi kommet så langt at det er ganske snart sommer.

For de av dere som ikke vet det, så er sommeren tiden hvor NAF inviterer til grillfest! Dato for dette er lørdag 2. juli, og hvis du ønsker å delta, send en mail til naf@naf.as. Les mere om dette på <http://naf.as>

Ellers har NAF en del aktiviteter for tiden.

Vi har en A1000 som vi holder på å auksjonere ut, og vi skal holde en konkurranse hvor man kan vinne et flott digitalkamera.

Amiga1000-stæsjet fikk inn et eneste bud, og selv om dette budet ble godtatt selv om det lå under minstepris, så

trakk budvinneren seg fra kjøpet. Derfor holder vi nå ny auksjon for NAF.

Datamaskinen er blitt donert til oss av en av våre lesere, og digitalkameraet har vi fått fra komplett.no. Takk til begge partene for dered donasjoner!

I tillegg avholder vi NAF Amiga Multimediakonkurranse 2004, en konkurranse som er i ferd med å bli en årlig «happening» for NAF. Her kan du vinne premier for sum kr. 3000,-. En stor takk for premiene her går til Tommy, vår kjære redaktør.

Les mere om alt dette i Amigaguiden, og på <http://naf.as>.

Ellers kan undertegnede melde at det er godt å være tilbake i Mo i Rana igjen...

Erlend

- 3 ReadMeFirst - redaktørens side
- 4 Disk.info - nyheter
- 7 Min AmigaOne
- Helge Kvalheim skriver fortsatt om sin nå kommende AmigaOne..
- 10 Uten en tråd
- Erlend skriver om nettverk
- 11 DVD og lydsystemer
- Erlend underviser stadig, nå er temaet lyd og bilde...
- 12 Amigaguidens garasjesalg
- 13 Trashcan
- 16 NAF Fotokonkurranse 2005
- Vinn et digitalkamera!

Tilbud fra GGS Data

Medlemmer av Norsk amigaforening får i følge avtale

med GGS Data 4 % rabatt fra firmaet på

ferdige datasystemer når det henvises til NAF

og det fremlegges medlemsnummer.

Send mail til naf@naf.as om du er i tvil om du er medlem

av NAF eller ikke.

www.ggsdata.se

amigaguidens redaksjon

Ansvarlig redaktør
Tommy Rølvåg Stramd
red@amigaguiden.info

Journalist / Webmaster
Erlend Kristiansen
erlend@amigaguiden.info

Kasserer
Inge Per Strand
kasserer@naf.as

Journalist
Helge Kvalheim
helgis@amigaworld.no

Nyheter, nyheter, nyheter

readme.first

Det er snart sommer!

Fuglene er igjen begynt å kvitre i takt med vårsolen etter en lang og mørk vinter, men sommerkvarmen lar vente på seg. Til helga er det likevel meldt grillfestvarme, og forhåpentligvis blir det opptakten til en varm og herlig sommer!

NAF Grillfest 2005

I skrivende stund er det 96 timer til NAF Grillfest 2005! Jeg gleder meg, og jeg tror vi alle er innstilt på å ha en hyggelig sammenkomst. 11 personer er påmeldt dags dato, og det er folk helt fra Stokmarknes i nord via Mo i Rana og Møsjøen til Trondheim og Drammen i sør som har meldt sin ankomst. En eller to stykker er litt usikre, men i skrivende stund krysser jeg fingrene for at alle kommer!

IRC-server

Vi gjentar at NAF driver egen IRC-server tilknyttet AmigaWorld nettverket. Erlend samt undertegnede er godkjent som IRC-operatører på dette nettverket, om enn bare lokalt foreløpig. Serverens adresse: irc.amigaworld.no

Auksjon / Konkurransen

Som formann Erlend forteller på motstående side har vi fått sponset både et digitalkamera og en Amiga 1000 med utstyr som vi auksjonerer bort / trekker i

konkurransen. Se naf.as for detaljer.

Aminet

NAF er begynt å drive lokalt speil av Aminet.

NAF Multimediakonkurransen 2005

Denne konkurransen er nå satt igang for 2005. Vi i styret håper alle på bedre innsats i konkurransen fra medlemmene for 2005.

En måte undertegnede som sponsor for konkurransen bidrar til for å muliggjøre bedre innsats, er å fordoble premiepotten. Dette burde gjøre det mere attraktivt å komme med bidrag.

Husk at

resultatet for i fjor var litt nedslående, idet vi fikk inn null bidrag. Men det var likevel gledelig at undertegnede fikk tilbakebetalt hele sitt sponsede beløp. Likevel hadde det vært å foretrekke at noen gadd å sende inn bidrag! Send inn ditt bidrag, om enn du synes det er lite og dårlig i dine øyne. Er ditt bidrag det eneste, vinner du selvfølgelig førstepremie uansett. Vi i Amigaguiden er tilbake til høsten etter å ha vært på AmiGBG 23. juli!

Ha en fin ferie og en yyyyyyydelig sommer!

Join oss på IRC @ EFnet kanalene: #amigaguiden #naf #amiga

Redaktøren

Amiga er et registrert varemerke og Amiga-logoen, Boing-ballen, AmigaDOS, Amiga KickStart, Amiga Workbench, Autoconfig, Bridgeboard og Powered by Amiga er varemerker tilhørende Amiga Inc. Alle andre varemerker nevnt er eiendommen til de respektive eiere.

NAF har et par tilbud og et par tjenester vi kan tilby våre medlemmer:

Om du vil støtte NAF gjennom å tegne deg på vår SMS-tjeneste, så gjør følgende:

Send en SMS med teksten
MB JOIN AMIGA
til tlf. nr. 2002.

Meldingene du mottar koster kr. 5,- pr. mottatt melding. Vi vil begrense oss til å prøve å sende maksimalt ca. 2 meldinger pr. uke. Meldingene vil inneholde nyheter omkring NAF og Amiga.

Om du vil ha en flott epostadresse med etternavn @amigaworld.no så send en epost til naf@naf.as, så skal vi fikse dette og sende informasjon om pålogging i retur. Tjenesten er gratis for medlemmer.

Til slutt:

Besøk vår webshop:
<http://naf.as/webshop>

Norsk amigaforening

Fakta om Amigaguiden

Design forside: Frode Gjedrem Hansen
Produsert på: InDesign på PC
Design innhold: Tommy Rølvåg Strand
Produsert på:

Maskinvare:

AmigaOne G4 XE @ 800 MHz,
pre3 OS4.0, 1 Gb RAM

Skrivere: HP LaserJet 1200
HP DeskJet 970 Cxi

Programvare:

PageStream v. 4.1.5.6

DirectoryOpus v. 4.16

Digita Organizer v. 2

Opplag: 90 stk.

Utskrift, stifting og falsing av:

Xpresstrykk AS, Mo i Rana

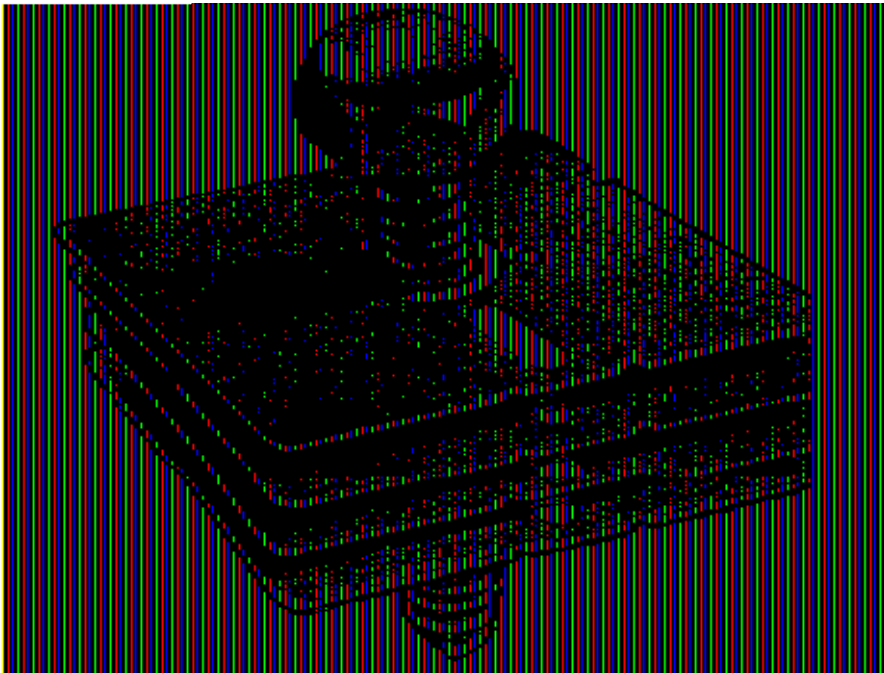
www.xpresstrykk.no

Antall abonnenter pr. dags dato: 59

Det understrekes at synspunktene til artikkelforfatterne ikke nødvendigvis er sammenfallende med Amigaguiden sine.

© Copyright Amigaguiden 2005

All ettertrykk eller reproduksjon kun etter avtale.

Bars & Pipes

Du kjenner kanskje sikkert til sequencerprogrammet Bars & Pipes til Amiga. Det anses å være det beste sequencerprogrammet som noen gang har blitt laget. Det var BlueRibbon Soundworks som utviklet programmet sammen med Patchmeister, SuperJam! og TriplePlayPlus til de ble oppkjøpt av Micro\$oft. Etter det ble all Amiga support lagt ned. Dette var høsten 1994. Jeg synes selv B&P er minst like bra som Cubase.

Det har selvfølgelig hendt en del på sequencerfronten siden BlueRibbon sluttet å utvikle B&P og jeg tenkte å se om man kunne komme over kildekoden til B&P. Og sannelig! Kildekoden i SAS/C 6.50 ligger ute på nettet! Det er en tysk mann med navnet Alfred Faust som har lagt ut den komplette kildekoden til BlueRibbons aller siste (upubliserte) versjon av B&P (2.05c beta1). Dessuten så har han selv gjennomptatt videreutviklingen av programmet, piffet opp grafikken og gitt det støtte for andre skjermopløsninger og fikset en hel del triste buggfeil.

Videre kan man finne en komplett byggebeskrivelse med kretsskjema og ferdigkompilet driverrutiner til det berømte MIDI-interfacet TriplePlayPlus som gjør tre MIDI-utgangar fra Amigans serieport som tilsammen gir opp til 48 virkelige MIDI-kanaler! Når interfacet fantes på markedet kostet det ca 1500 kroner!

Med byggebeskrivelsen fra hans hjemmeside kan man nå bygge en selv for mindre en 300 kroner.

Alt dette kan man finne på hjemmesiden: <http://www.alfred-j-faust.de>

Det finnes også en annen B&P support site: <http://fromwithin.com/liquidmidi/> Her kan man finne det man ikke finner på Alfred Fausts hjemmeside. Men det virker som webmasteren ikke kjenner til Faust's hjemmeside. En ting er at Liquid MIDI er helt på engelsk mens Faust har en del tyskspråklig dokumentasjon som ikke alltid er så lett å forstå.

- Robin.
Kilde: Azine

Agurktid

Det er sommer og agurktid. Det bærer nyhetssidene som skriver om Amiga tydelig preg av.

Sjekk derfor ut <http://aminor.info/ZonesDDOS/>

Kilde: IRC

AmigaOS4.0 update 3 er sluppet

Da har Hyperion Entertainment offentliggjort en tredje oppdatering av utvikler-førhåndsutgaven av AmigaOS 4.0. Oppdatering finnes på deres nettsted.

Kilde: polarboing.com

NAF Amiga Grillfest 2005

er blitt avholdt i lesende stund, men ikke i skrivende. Dags dato er 11 personer påmeldt pluss pluss, og vi forventer en fin sammenkomst.

Radio Reboot

Norsk amigaforening ønsker velkommen den nye brukerguppen Radio Reboot. RR er en webradio som har innslag av amigamusikk og reklame/omtale. Hvis du er interessert i å være aktiv lytter, så tune gjerne inn via radioens nettsted www.radioreboot.com og besøk IRC-kanalen #RadioReboot @ EFnet.

Amigas historie

MLMagazine (<http://mlmagazine.com/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=155&mode=thread&order=0&thold=0>)

har en detaljert oversikt over historien til Amiga. Fra drømmen til en frustrert Atari tekniker, den spe starten som en revolusjonerende spillkonsoll, spillindustriens mini-kollaps tidlig på 80-tallet og årene som en "personal computer".

Kilde: polarboing.com

NAF Amiga Multimediakonkurranse 2005

- Vinn premier på til sammen kr. 3000,-

Norsk amigaforening har den ære av å invitere alle sine medlemmer til enda en runde med konkurranser.

Årets utgave av konkurransen blir totalt renoveret. Den vil nå kalles Amiga Multimedia-konkurranse, og deles inn i to kategorier: En for tegninger og en for musikk.

Det er lov å levere et bidrag til musikkdelen, og to bidrag til tegnekonkurransen av hver enkelt bidragsyter, dvs. man kan levere ett bidrag i hver tegnekategori.

Alle bidragsytere må være medlemmer av NAF. (Om du mottar Amigaguiden i løpet av året og har betalt for dette, er du medlem i NAF ut kalenderåret)

Tegnekonkurransen er delt inn i to underkategorier:

1) Rene tegninger (frihånd mao.)
2) Tegninger basert på scans for eksempel, behandlet med programmer for Amiga. Vi har valgt å kalle denne kategorien Amiga-assistert datagrafikk. Det burde forklare bedre.

Juryen forbeholder seg retten til eventuelt å omplassere bidrag til en annen kategori.

Andre regler:

Bidraget må være laget på Amiga maskinvare og/eller ved hjelp av Amiga programvare, bidraget bør ikke være eldre enn et år gammelt, og bidragsyteren må være medlem av Norsk amigaforening. Styremedlemmer i NAF og nær familie o.l. kan ikke delta i konkurransen.

Format og motiv / musikkgenre: Totalt uvesentlig, men juryen forbeholder seg retten til å forkaste bidrag uten videre grunn.

Norsk amigaforening forbeholder seg retten til å bruke bidragene på internett, på papirtrykk og på andre digitale medier, da i det øyemed å reklamere for konkurransen eller for NAF.

Frist for innlevering av bidrag:
30. november 2005

Premieringen skjer ved kontant utbetaling av 1. - 3. premie og forlengelse av abonnement/medlemsskap for tilleggspremiene.

Kåring skjer før nyttår 2005, med påfølgende utbetaling medio januar 2006.

Send inn ditt bidrag til naf@naf.as sammen med systeminformasjon om ditt amigasystem.

Lykke til med leveringen av bidrag!

Tommy Rølvåg Strand
Markedssjef Norsk amigaforening
og sponsor av konkurransen

Premiering:

Tegnekonkurranse

1. premie kr. 500,-
2. premie kr. 300,-
3. premie kr. 200,-

Amiga-assistert grafikkonkurranse

1. premie kr. 500,-
2. premie kr. 300,-
3. premie kr. 200,-

Musikkonkurranse:

1. premie kr. 500,-
2. premie kr. 300,-
3. premie kr. 200,-

I tillegg trekker vi 3 stk. utvidelser av medlemsskap i NAF på 1 år, hver på verdi kr. 260,- blant alle bidragene.

Scene

Resultater fra Breakpoint 05

Da er resultatene fra Breakpoint 05 endelig klare. I år som i fjor trakk TBL det lengste strået i Amiga-compoen mens Plastic vant PC-compoen. Du kan som vanlig laste ned og kommentere demoene på pouet.net.

Amiga 4k Intro

01 588 Noxie - Loonies
02 468 LVIS - SCARAB
03 258 Totenkreuz - Tulou
04 231 Evil - Xeron & Doom / IRIS
05 227 Cracktro 4k - StingRay/[S]carab

Amiga 64k Intro

01 406 Scoopex - A Dream -
StingRay/Scarab
02 282 MI05 - RNO
03 223 Scotch Egg - Dr. Pickle & Moped
04 148 We're still alive - Depth

Amiga Demo

01 1021 Ocean machine - TBL
02 814 Multiverse - Loonies
03 680 Glare - Madwizards
04 432 Retropical - Drifters
05 413 step by step - funktion
06 348 The Human Body Is A Curious
Contraption - Doom & Xeron
07 145 shajjze-dejmo -
barbie/hARDKORE IAMERZ

Ellers bør det nevnes at i kategorien "Streaming Music" finner man følgende på et utdrag av lista:

07 242 Alive - Useless & Slummy /
Spaceballs

og dessuten i kategorien "Executable music - oldschool":

02 404 New kids on the boot block -
Loaderror/ephidrena & Slummy/Spaceballs

Kilde: polarboing.com

Amiga skjermskudd

Vi vil av og til presentere skjermskudd fra diverse amigasytem som vi kommer over på internett, eller blir tilsendt av leserne.

Hvis du vil ha ditt skjermskudd på trykk, så send inn til vår epostadresse amigaguiden@naf.as

Det er ingen krav til skjermskudd annet enn at det skal være amigarelatert, herunder

hører AmigaOS 1.x - 3.x, AmigaOS4.0, Pegasos, WinUAE, Amithlon, UAE, AmigaOSXL og så videre.

Alle skjermskuddene vil etterhvert bli publisert på nett. Se naf.as for kunngjøringer om dette etterhvert.

Vi skal se på muligheten for å få noen av skjermskuddene trykket i farger, men

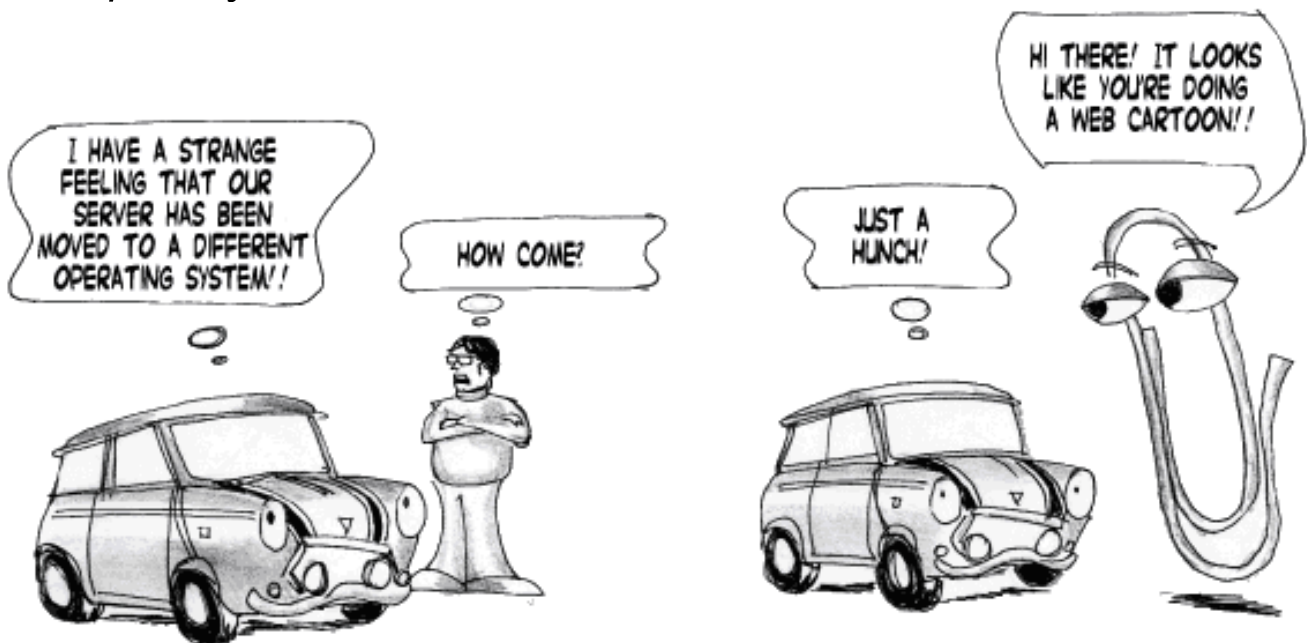
foreløpig blir det kun sort/hvitt.

Under ser dere skjermskudd fra det meget omtalte spillet «The Great Giana Sisters» som i det siste dukker opp i nye versjoner på andre plattformer enn Amiga.

Send inn skjermskudd av ditt favorittspill!

Bytte av operativsystem...

konto...

Det er mye spennende som har skjedd for OS4 hva porting av programmer og filer gjelder, og vi har allerede seneste Uboot v1.1.2. I tillegg kommer snart Update 3 (siste Update) av Pre-OS4.0, som bl.a vil inneholde Warp3D og bl.a 3D-drivere for ATI Radeon 7000!!! Jeg skal iallefall være klar til å oppdatere OS4-oppsettet mitt, men bl.a med Kens Ikoner, som man kan se på bildet her:-)

Min AmigaOne

Vår stadig ivrige medarbeider Helge forteller om sin AmigaOne, nå med Amiga OS4...

Veldig fine ikoner er disse, og virker å være de mest populære. Andre typer ikoner er såkalte Gnome ikonene sett fra et screengrab som denne her, basert på PNG-ikoner ved bruk av PowerIcons patchen, som du ser på bildet nedenfor her:-) Utifra bildet er det virkelig nydelige ikoner. Bare en del småting kunne vært

Tekst: Helge Kvalheim
helge@naf.as

Helge Kvalheims kommende MicroA1-C system!!! Tenkte det ville være lurt å skrive en etterlengtet, noe annerledes AmigaOne-artikkel. Tidligere ble det nevnt at jeg skulle kjøpe meg en A1G4XE, men sannheten er nå den at jeg har forhåndsbestilt en

Noe sånt som dette vil min fremtidige mikroA1-C se ut antar jeg...

«...men sannheten er nå den at jeg har forhåndsbestilt en MicroA1-C hovedkort med 512MB SODIMM»

MicroA1-C hovedkort med 512MB SODIMM og kjølevifte for den innebygde ATI Radeon 7000 32MB grafikkchipsen, som er loddet på hovedkortet sett her.

Datakompaniet i Trondheim har sendt meg mail og fortalt at leveringsdatoen er anslått til den 20.juni. Mulig jeg får den litt før, ettersom jeg uansett betaler forskuddsbetalingen rundt 9.juni til deres

finjustert hva disse mappene gjelder, men ellers veldig fine. Det er alltid rom for eksperimentering, men vil tro at Kens Ikoner er det mest populære valget for tiden...

Hvilken bakgrunnsbildet jeg vil bruke på min snart Pre-OS4.0 Update 3-oppsett, er ennå usikker. Disse bildene er bare et innblikk i hva man kan vente av mitt

MikroA1-C

oppsett med den nye MicroA1-C modellen jeg får snart ;-)

Forresten, jeg blir 30 år den 19.juni :-). Den perfekte bursdagsgave for meg! :-D

Dette er kanskje det aller fineste ikonsettet man kan få brukt i AmigaOS 4 :-). Hvilken av Gnome og K&S ikoner jeg kommer til å bruke, få bli en overraskelse for dere :-)

Nå er det iallefall ikke lenge til jeg returnerer tilbake til Amiga-miljøet igjen, etter å ha vært borte 4 måneder grunnet et ødelagt A1XE-hovedkort.

Gled dere! :-D

(Vi gleder oss! - red. anm.)

R.I.P
AmigaOne G3 XE
2004 - 2005

Vi håper alle Amigaguiden sine lesere har fulgt Helge og hans kamp mot maskinhavari, og fått med seg hva som er årsaken til hans problemer og har evnen til å lære av andres feil:

Vanlig anbefaling er:
IKKE OVERKLOKK MASKINEN!

Når det er sagt, går vi sammen inn for å takke Helges AmigaOne G3 XE for innsatsen, og ønske han lykke til med vel overstått bursdag i håp om at det nye året bringer med seg ny, pur ekstase i forbindelse med den store opplevelse det er å få seg en ny Amiga!

Takkfor innsatsen med den gamle AmigaOne, Helge!

*Kjøp en AmigaOne
hos din amigaforhandler
i dag!*

*«Nå er det iallefall
ikke lenge til jeg
returnerer tilbake til
Amiga-miljøet igjen...»*

«Wi-Fi er en forkortelse for Wireless Fidelity, og brukes for å beskrive trådløs Internett-tilkobling...»

Uten en tråd

Vår medarbeider Erlend forteller om trådløst nettverk...

Tekst: Erlend Vidar Kristiansen
erlend@naf.as

Hvilke Wi-Fi standarder har vi?

802.11 er det generiske navnet av en familie av standarder for trådløse nettverk. IEEE er en forkortelse for Institute of Electrical and Electronics Engineers, og det var de som lagde den første WLAN-standarden i 1997. Nummeret 802.11 kommer fra IEEE som bruker 802 for flere nettverksstandarder. Ethernet har f. eks standarden 802.3. Etter tallet følger det en bokstav som angir hastighet for hver standard.

De vanligste standardene i dag er 802.11a, 802.11b og 802.11g. Egentlig er det litt feil å si at 802.11a er vanlig, da denne standarden ikke er kompatibel med andre standarder, og derfor brukes veldig lite.

* 802.11a - 54Mbps overføringshastighet, 5GHz

* 802.11b - 11Mbps overføringshastighet, 2.4GHz

* 802.11g - 54Mbps overføringshastighet (standard), 2.4GHz

802.11

I 1997 skapte IEEE den første WLAN-standarden. De kalte den for 802.11 etter navnet på gruppen som ble dannet for å jobbe med utviklingen av standarden. Uheldigvis var båndbredden på 802.11 kun 2Mbps, som er alt for tregt for de aller fleste applikasjonene. Av denne grunn er

Wireless

Hva er et trådløst nettverk?

Et trådløst nettverk lar deg koble deg mot nettverket ved hjelp av radiobølger istedenfor kabel. Stort sett alle bærbare datamaskiner som selges i dag, leveres med trådløst nettverkskort.

Hva betyr Wi-Fi?

Wi-Fi er en forkortelse for Wireless Fidelity, og brukes for å beskrive trådløs Internett-tilkobling. Wi-Fi er blitt veldig populært de siste årene, og brukes gjerne på offentlige steder hvor man kan koble seg til Internett. Eksempler på slike steder er bibliotek, bensinstasjoner (Statoil og Telenor har en avtale i Norge om trådløs tilkobling), flyplasser og så videre.

rene 802.11-produkter ikke produsert lengre.

802.11b

I juli 1999 utvidet IEEE den originale 802.11-standarden til å inneholde 802.11b. 802.11b hadde en båndbredde på opp til 11Mbps. Denne standarden benytter seg av samme frekvensområde som vanlige ting som mikrobølgeovner, trådløse telefoner og andre husholdningsartikler, 2.4GHz. Dette betyr at slike artikler kan skape støy på overføringen til det trådløse nettet, men dette kan man stort sett unngå ved å sette opp utstyret et stykke unna slike artikler.

802.11a

Samtidig som IEEE utviklet 802.11b-standarden, utviklet de også 802.11a. Siden 802.11b økte fort i popularitet kontra 802.11a, tror mange at 802.11a ble utviklet etter 802.11b. Men faktum er det at disse ble utviklet samtidig. På grunn av prisen er 802.11a mest for bedriftsmarkedet, mens 802.11b er mer brukt i hjemmemarkedet. 802.11a støtter båndbredde opp til 54Mbps, og signalene har en frekvens i 5GHz-området. Denne høyere frekvensen betyr at rekkevidden er lavere, og signalene har større problemer med å trenge seg igjennom vegger og slikt. Da 802.11a og 802.11b benytter forskjellige frekvenser, er disse standardene ukompatible med hverandre.

802.11g

I 2002 og 2003 kom det nye produkter på markedet med en ny standard kalt 802.11g. 802.11g prøver å kombinere det beste fra både 802.11a og 802.11b. 802.11g har en båndbredde på 54Mbps, og frekvensene er i 2.4GHz-området. 802.11g er bakoverkompatibel med 802.11b, men igjen er det ikke kompatibel med 802.11a på grunn av forskjellige frekvenser.

Sikkerhet?

Sannsynligheten er stor for at sikkerheten på akkurat ditt trådløse LAN er dårlig, selv om du har aktivert WEP (Wired Equivalency Protocol). WEP er den mest brukte metoden for kryptering på trådløse LAN, men WEP er også full av godt dokumenterte sikkerhetshull som du kan garantere deg om at hackere benytter seg av. Det du trenger er WPA (Wi-Fi Protected Access), som er en mye kraftigere krypteringsmetode for trådløse LAN. Men det er ikke alle trådløse routere, og ikke minst nettverkskort, som har støtte for WPA. Undersøk derfor om utstyret du kjøper har støtte for akkurat WPA. For eksempel har min Dell Inspiron 8600 ett 802.11g nettverkskort som støtter WPA, mens min samboers iBook ikke støtter WPA. Dette betyr at jeg må kjøre både WPA og WEP-kryptering på mitt trådløse LAN.

Så neste gang du skal handle deg nytt utstyr, sjekk at det har støtte for WPA. Hvis du allerede har trådløst LAN hjemme, sjekk at du bruker WPA, og ikke WEP.

«Sannsynligheten er stor for at sikkerheten på akkurat ditt trådløse LAN er dårlig, selv om du har aktivert WEP...»

Hva med Bluetooth?

Bluetooth er en alternativ trådløs nettverksteknologi som følger en annen utvikling enn 802.11-familien. Bluetooth har veldig kort rekkevidde (ca 10 meter) og ganske lav båndbredde (1Mbps). Bluetooth lar PDAer og mobiltelefoner kommunisere med datamaskiner, men er ikke brukbart til vanlig WLAN-nett. Den veldig lave utviklingskostnaden for Bluetooth tiltaler utviklerne, og derfor er det nå blitt vanlig med bluetooth i alt fra mobilen, til datamaskinen, til hodetelefonene med mer.

«Den veldig lave utviklingskostnaden for Bluetooth tiltaler utviklerne...»

Liten oversikt over regionene

Region 1 - USA og Canada
 Region 2 - Europa, Japan, Midt Østen, Grønland, Sør Afrika og Egypt
 Region 3 - Taiwan, Korea, Filipinene, Indonesia og Hong Kong
 Region 4 - Mexico, Sør Amerika, Central Amerika, Australia, New Zealand, Karibien og Pacific Island
 Region 5 - Russland, Øst-Europa, India, store deler av Afrika, Nord Korea og Mongolia
 Region 6 - Kina

DVD og lydsystemer

Erlend tegner og forteller om:

Hva er DVD? Hva er NTSC? Hva er en region?

Hva i all verden er aspect ratio???

Tekst: Erlend Vidar Kristiansen
 erlend@naf.as

Hva er DVD? Hva er NTSC? Hva er en region? Hva i all verden er aspect ratio???

Er dette gresk for deg? Ok, da skal vi lære litt gresk i dag. Har samlet sammen en del uttrykk og lignende som forhåpentligvis vil hjelpe deg med det meste du lurar på når det gjelder DVD-filmer og lignende.

DVD, Digital Versatile Disc, ser ut som en CD-plate, men man kan lagre ca 4.7Gb med data på den. DVDer som er kjøpt ferdig produsert, som f.eks en film, kan inneholde det doblete, ca 9.4Gb med data.

Når DVD var helt nytt, var DVD en forkortelse for Digital Video Disc, men da man etter en stund oppdaget hva man faktisk kunne bruke DVDen til, ble navnet omdøpt til Digital Versatile Disc.

Hvorfor er det forskjellige regioner på DVDer? Region-inndelingen på DVD-filmer ble påtvunget av diverse filmstudioer på grunn av de forskjellige lanseringstidene på filmene rundt om i verden. I USA kommer for eksempel en ny film ut på DVD nesten umiddelbart etter at den er lansert på kino, mens man i Norge må vente opptil ett år. På grunn av dette ble det lansert regioner, som da sikrer at man ikke kan kjøpe en film i USA (Region 1) og spille på din DVD hjemme i Norge (Region 2). For at dette skal fungere, så ble det da også lagt inn forskjellige regioner i DVD-spillerne. Så når du kjøper en DVD-spiller på butikken på hjørnet, så er dette (stort sett) en spiller

som er programmert til Region 2, mens en DVD-spiller i USA er programmert til Region 1. Man får selvfølgelig også kjøpt DVD-spillere som er "sone fri", som man da kan spille alle av DVD-filmer uavhengig av regionen. I følge Europeisk lov, skal alle DVD-spillerne kjøpt i EU, være programmert til Region 2 som standard region.

Hva er Region 2?

Region 2, også kalt R2, er en kode som angir det geografiske området Europa, Japan, Grønland, Sør Afrika og Midt Østen (inkludert Egypt). Alle DVD-filmene

(forts. side 14)

Amigaguiden Markeds plass

Annonser fra leserne

Selges

Diverse amigautstyr I

Har en del Amiga utstyr og maskiner til salg, pluss haugveis av gamle Amiga-blader (mest engelske).

3 Amiga'er som ikke virker pluss tre som virker 2 C=64 m/kassettpillere og diskettstasjon som virker. Ekstra diskettstasjon til Amiga. Haugveis av joysticks, adaptere osv.

Send meg en mail hvis det er noe du er på jakt etter.

Har også minst like mye utstyr til Atari 520 og 1040!

Kontakt Ole Saga på mail:
olejsaga@c2i.net

Diverse amigautstyr II

En Amiga Commodore 600 m. 20MB harddisk, i originaleken En ekstern diskdrive, CD 1411, sort (den til CDTV?)n Tre joysticks To mus, hvorav en optisk ca 200 disketter (eller kanskje fler) med kopierte og originale spill og programmer. Noen tekstbøker

Her vil vi trykke annonser fra leserne, både fra medlemmer like godt som ikke-medlemmer. Annonseringen vil være gratis. Send annonsetekst til amigaguiden@naf.as

Tips: Annonserer gjerne flere måter kjøpere kan kontakte deg på, og beskriv gjenstanden(e) du vil selge så godt du kan. Sett helst pris kun hvis du tror du kan ane markedspris. Lykke til!

Priser har jeg ikke særlig greie på, men de som kan ha glede av dette vet vel hva de vil gi?

Jeg kan nåes på denne E-mailen:

i-pa@online.no

Priv telefon 22307475

Mobil 91848935

Diverse amigautstyr II

Jeg er pensjonist og har etter en sønn:

1 Commodore skjerm 1084

Commodore Amiga A500 + ekstra ekstern diskstasjon

Alle kabler

Spill:

Osean TFX flyspill

Falcon flyspill

Falcon F16 flysimulator

Micro Prose F15 Strike Eagle flysimulator

Osean F29 Retaliator flyspill

Interceptor F-A 18 flysimulator

Birds of Prey flyspill

Micro Prose Gunship 2000 helikopterspill

Elite Cobra space skip romskipsspill

Mirror soft VOLF Pack ubåtsspill

Super Skidmarks bilspill

Time and magik. The trilogi

Second Samurai

...+ mange andre spill.

Disse andre spillene er originale eller kopiert, men uten manualer i motsetning til ovennevnte spill som alle ligger i eske med manual.

ALT ER I ORDEN!!!!

Er det noen som er interessert i dette for en rimelig penge?

Hilsen

Arvid H. Bjørndal

e-post: a.h.b@c2i.net

Kjøpes

CPU-kort til Amiga 3000/4000

060-kort, fortrinnsvist CyberStorm mkIV kjøpes. Jeg er interessert i 2 stk., idet jeg både har en Amiga 3000 og en Amiga 4000 jeg vil stille litt med.

Tommy R. Strand

tommy.strand@bluezone.no

AmigaForum/Exec/MegaByte

Redaksjonen er interessert i å kjøpe komplett samling av Exec (var vel 2 nr. av dette), samtlige utgaver av AmigaForum samt de få utgavene av MegaByte som ble laget. Alle disse bladene ble utgitt av Atlantis Design i årene ca. 1992-1997/98 eller noe... Norsk amigaforening er interessert i å eie en komplett samling av disse bladene for kildematerialet sin del. Om diskettene som Atlantis Design gav ut sammen med bladet er fremskaffelig, er vi interesserte i dem også, men det er ingen nødvendighet. Bladene MÅ være pent behandlet!
naf@naf.as

Amiga 500

Kjøper Amiga 500 m/ekstra minne, TV-modulator og helst en del spill. Kan hentes i Stavanger- eller Oslo-området.

Jeg kan nås på:

Tlf.: 95 85 24 0

full_kontroll@hotmail.com

Trashcan

Denne spalten inneholder rykter, halve sannheter, filosofi og tull og tøys ispedd med direkte løgn. Amigaguidens redaksjon tar kun delvis ansvar for innholdet på denne siden...

Amiga

Trashcanredaktøren hadde en drøm en gang i tiden for endel år siden. Nærlig at Amiga skulle bli noe stort noe. Jeg skulle drive en suksessfull organisasjon eller et blad eller noe i nærheten som skulle være et av de ledende på sitt område i den lille amigaverden.

Jeg drømte om at Amiga en gang skulle stå for noe bra noe. For kreativitet, for spennende folk, for friker som er flinke med utvikling og spesielt for «folk som bruker sin høyre hjernehalvdel».

Derfor laget jeg meg en enkel logo som dere ser over her.

En stor A.

Aen i Amiga er cirka som den over. I alle fall var den gamle logo-A'en slik som over. Hva står den A for?

A er første bokstaven i det greske alfabetet (hurr, eller er det det latinske?) :->-D

A kan stå for Alle. Eller A kan stå for All på engelsk. Eller for....hmm....la meg se....

- 1) Allsidig
- 2) Almenn
- 3) Akrobatisk
- 4) Alt

- 5) Amen
- 6) Artig

Men alt i alt kan man være enig i at uansett hva Amiga står for eller ikke burde stå for, og uansett hva den Aen i Amiga står for og ikke

står for, så er konklusjonen heller enkel om man ser tilbake på den enkle drømmen nevnet til å begynne med her:

Drømmen er i ferd med å bli virkelighet!

La drømmen bli virkelighet:
Let the Amiga Dream Come True!

Together we stand tall for the future:
Back to the roots: Amiga!

Under klanderverdig kritikk...

I følge Statistisk Sentralbyrå sin undersøkelse av latterprosenten hos lesere som leser Trashcan-spalten, som ble bestilt av Norsk amigaforening i januar 2004, ble det konkludert med at kvinnelige lesere har beholdt andelen latterkuler målt i smilefrekvens pr. linje under lesning av spalten, mens man hos mannlige lesere merker en nedgang i smilefrekvensen siden august, da særlig er nedgangen stor i aldersgruppen 15 - 25 år hos de som bor i nære Trondheimsområder.

Humordirektør for Trashcanredaksjonen i Amigaguiden, red. Frank Lau, sier at han vurderer å ta sin hatt og gå hvis ikke latterprosenten øker betraktelig i nærmeste framtid. Han peker over gata mot kontoret til humordirektøren i VG, red. Fridtjof Lirende, og påpeker at hans konkurrent har drastisk større latterprosent hos sine lesere av VG enn AG har.

I en kommentar sier redaktør F.Lirende at han aldri kunne tenke seg i F. Lau sin stilling.

«Markedssituasjonen er nå en gang slik at vi vurderer å la F. Lau ta sin hatt og gå, og la det være opp til leserne i fellesskap å avgjøre om AG sin spalte er liv laga eller ikke» sier NAF sin markedssjef i en kommentar. «Det er riktignok også på sin plass at enten det dreier seg om F. Lau i AG eller F. Lirende i VG, så er det ingen spøk å drive avis i dagens Norge!» avslutter markedssjefen i NAF.

Kilde: Ambitopa.no

«Hva er så best av NTSC og PAL? Vel, ingen av dem er beviselig bedre enn den andre...»

merket med Region 2 kan spilles på alle DVD-spillerne produsert for Region 2. Filmer merket med Region 2, foruten de produsert spesifikt for det Japanske markedet, benytter PAL som standard.

Hva er Region 0?

Region 0 er også kjent som "Region All" eller "Region Free". Filmer merket med Region 0 er kompatible med alle DVD-spillere, da de er programmert til å være tilgjengelig for alle regioner. Ofte er Region 0-filmer produsert i NTSC (Amerikansk TV-standard), istedenfor den vanlige Europeiske PAL. Hvis du ønsker å se en NTSC-film på en TV, må den være kompatibel for NTSC. Hvis din TV ikke er kompatibel med NTSC, vil den ikke klare å vise fargene.

Den visuelle opplevelsen

Hva er aspect ratio?

Aspect ratio refererer til dimensjonene (bredde til høyde) på bildet du ser på TVen din. Det er to grunnleggende former for aspect ratio; fullscreen og widescreen.

Hva er fullscreen?

Dette er det vanlige "firkantede" bildet som inntil nå nylig var vanlig på TVer. Denne aspect ratio'en kalles for 4:3 eller 1.33:1. Dette betyr at bildet er 1.33 ganger så bredt som det er høyt. Fullscreen-filmer vil

oppta hele skjermen på en standard fullscreen TV. Når man ser en slik film på en Widescreen TV vil man se sorte områder på begge sider (høyre og venstre) av bildet.

Hva er widescreen?

Widescreen er det karakteristiske "rektangulære" bildet, foretrukket på filmpresentasjoner siden 1950-tallet. Det eksisterer flere aspect ratios, men de mest vanlige uttrykkes som WS 1.66:1, WS 1.77:1 (også kalt 16:9), WS 1.85:1 og 2.35:1. Alle disse tallene refererer til bredden i forhold til høyden, akkurat som på fullscreen. Altså 1.78:1 er 1.78 ganger så bredt som det er høyt. På en standard

«Filmer merket med Region 0 er kompatible med alle DVD-spillere...»

stripene over under bildet. De vil da selvfølgelig være mye mindre enn de man ser på en standard 4:3 "firkantet" TV

Hva er NTSC og PAL?

Jeg kommer ikke til å gå så alt for detaljert inn på hva dette er, men her er en "kort" forklaring. Det er stort sett to standarder for å dekode bilder på TV. Europa, Region 2, bruker PAL, mens Nord Amerika, Region 1, bruker NTSC. PAL er en forkortelse for Phase Alternating Line, og viser 50 halve bilder per sekund, hvorpå hvert bilde har 625 linjer. NTSC er en forkortelse for National Television System Committee, og viser 60 halve bilder per sekund, med 525 linjers oppløsning.

På grunn av de forskjellige standardene på dekodingen mellom NTSC og PAL, så er det en liten forskjell på spilletiden til de respektive filmene. PAL titler avspilles 4% raskere enn samme filmen kodet i NTSC. Dette forklarer da også hvorfor det vil være forskjell på spilletiden på en Region 1 og en Region 2-utgave av samme film. En Region 2 film som varer i 2 timer og 5 minutter, vil vare i 2 timer og 10 minutter på Region 1-versjonen.

Hva er så best av NTSC og PAL? Vel, ingen av dem er beviselig bedre enn den andre.

GENERAL AUDIENCES
All Ages Admitted

WALT DISNEY
HOME ENTERTAINMENT

TV vil en widescreen-film presenteres med sorte striper over og under bildet. Hvor bred disse sorte feltene er, er avhengig av hvilken aspect ratio til denne filmen.

Hvorfor kan jeg fremdeles se sorte striper på min widescreen TV?

Widescreen TVer har en aspect ratio på 1.77:1, eller 16:9 som det også kalles. Widescreen-filmer som har en høyere aspect ratio enn dette, f.eks 1.85:1 eller 2.35:1, vil fremdeles vise disse sorte

«Hvis dere er som meg, filmelsker og lydfreak, så vil dere også forstå hvorfor jeg faktisk kjøper en film istedenfor å laste den ned fra Internett. ...»

Den audiovisuelle opplevelsen

Hva er Dolby Digital?

Dolby Digital er et system som er i stand til å prosessere flerkannels digital lyd, kodet med en teknologi tidligere kjent som AC-3. Blir ofte forkortet til DD.

Hva er Dolby Digital (1.0) Mono?

Dette er 1 kanal med digital lyd. På et surround-system vil lyden bli dirigert til den fremre senter-høytaleren.

Hva er Dolby Digital (2.0) Mono?

Litt forvirrende, men dette er også 1 kanal med digital lyd. Den samme lyden blir dirigert til de to fremre høyre og venstre høytalere. Veldig få filmer benytter dette formatet.

Hva er Dolby Digital (2.0) Stereo?

To kanaler med digital lyd. En kanal vil bli dirigert til høyre front-høytaler, mens den andre blir dirigert til venstre.

Hva er Dolby Digital Surround?

Først kjent som Dolby Surround. Dette er en teknikk som blander lyden fra et standard to-kanals signal. Fra disse to kanalene produserer den flere kanaler, slik som en center, og en bakre kanal. Hvis du har bare to høytalere vil disse ekstra kanalene automatisk dirigeres til de to kanalene du har i drift.

Hva er Dolby Digital (4.0)?

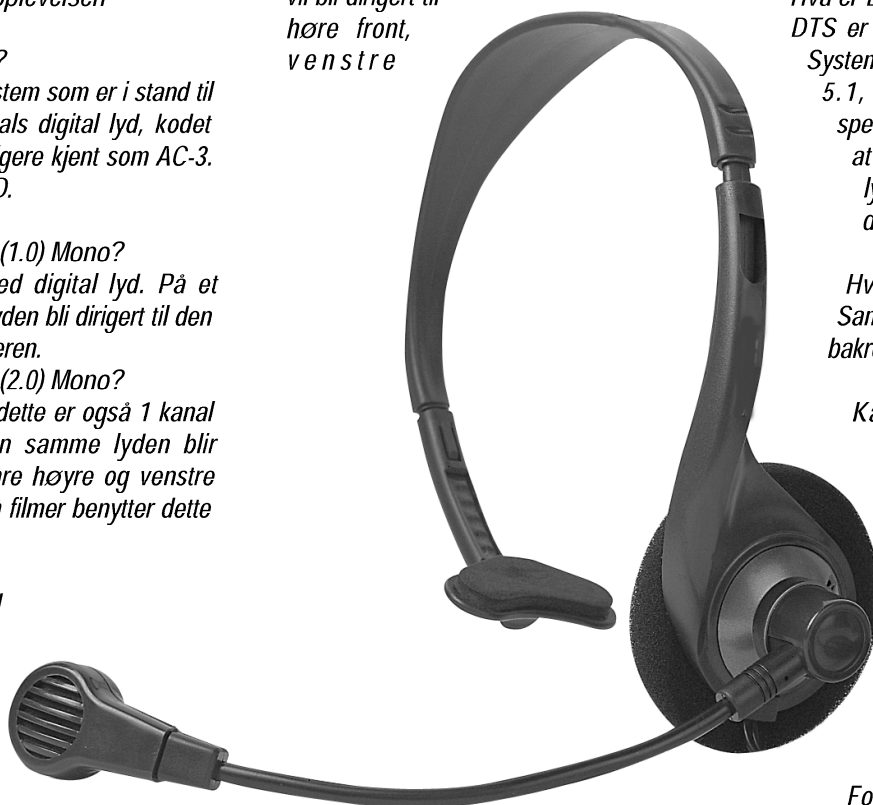
Dette er fire kanaler med digital lyd. På et surround system vil lyden bli dirigert til venstre og høyre front-høytalere, og til venstre og høyre bak-høytalere.

Hva er Dolby Digital (4.1)?

Dette er samme som Dolby Digital (4.0), pluss at den har en ekstra lav-frekvent effekt kanal (vist med at den har den .1 i navnet). Denne ekstra kanalen er også kjent som LFE (Low Frequency Effect channel). På et surround system vil lyden bli dirigert til venstre og høyre front-høytalere, og til venstre og høyre bak-høytalere, pluss at LFE-kanalen sendes til en subwoofer.

Hva er Dolby Digital 5.1?

5 kanaler med digital lyd, pluss en LFE kanal. Lyden vil bli dirigert til høre front, venstre

front, høre bak og venstre bak. Samtidig vil de lave frekvensene bli sendt til din subwoofer, mens tale vil bli sendt til din center-høytaler.

Hva er Dolby Digital 5.1 EX?

Samme som Dolby Digital 5.1, pluss støtte for en bakre center-høytaler. Signalet til denne høytaleren mikses sammen av høre og venstre bak-kanaler.

Hva er Dolby Digital 6.1?

6 kanaler med digital lyd. På en måte akkurat det samme som Dolby Digital 5.1 EX, foruten at forsterkeren har en egen dedikert kanal for bakre center-høytaler istedenfor å mikse lyden.

«Kan jeg se en DVD med Dolby Digital 5.1-lyd selv om at jeg ikke har et surround-system?...»

Hva er DTS?

DTS er en forkortelse for Digital Theatre Systems. DTS er en rival til Dolby Digital 5.1, og har tilnærmet samme spesifikasjoner. Største forskjellen er at den har et litt smalere dynamisk lydspekter, og en høyere kvalitet på dekodningen av lyden.

Hva er DTS ES?

Samme som DTS, men med støtte for bakre center-høytaler

Kan jeg se en DVD med Dolby Digital 5.1-lyd selv om at jeg ikke har et surround-system? Så absolutt. Dolby Digital vil mikse ned lydsignalet og tilpasse det til antallet høytalere du benytter

Kan jeg se en DVD med DTS-lyd uten en DTS decoder? Uheldigvis ikke.

For å kunne nyte fordelene med DTS må du ha en dedikert dekode i DVD spilleren, forsterkeren eller TVen.

Håper ikke at dette ble for teknisk for dere lesere, men at dere lærte noe nytt. Hvis dere er som meg, filmelsker og lydfreak, så vil dere også forstå hvorfor jeg faktisk kjøper en film istedenfor å laste den ned fra Internett. Hver gang jeg er på handleturn, så ser jeg bestandig innom steder som selger DVD'er, for å se om det er noen gode tilbud. Deretter er det hjem og nyte hvert bidige sekund av opplevelsene, både de visuelle, og ikke minst de audiovisuelle.

Vinn et digitalkamera:

NAF Fotokonkurranse 2005

Fakta om kameraet:

Produktbeskrivelse

Pentax Optio 30 - digitalkamera

Produkttype Digitalkamera

Dimensjoner (BxDxH)

9.4 cm x 3.6 cm x 6.2 cm

Vekt 130 g

Flashminnestøtte SD Memory Card

Integrert minne 16 MB

Bildepunkter/oppløsning 3.2 megapiksel

Opptaksmodi Bildefilmmodus

Blenderåpning F/2.9-5.0

Fokusjustering Automatisk, manuell

Nærgrense 50 cm Min/Maks brennvidde

(zoomområde) 5.8 mm - 17.4 mm

Optisk zoom 3 x Digital Zoom 4 x

Kamerablitz Innebygd blitz

Røde øyne-reduksjon Ja

Mikrofon Ingen

Kamerasøker Optisk - virkelig bilde- zoom

Skjerm:

LCD display - TFT aktiv matrise - 1.6" -

farge

Støttet batteri 2 x AA

Les mere om kameraet her:

<http://www.komplett.no/k/ki.asp?sku=307083&view=default>

Premien er sponset av:

Konkurranseregler:

Ta et utendørs bilde som kan relateres til Amiga

Premier:

1. Pentax digitalkamera (avbildet over)
2. Utvidelse av NAF medlemskap i 1 år
3. NAF kaffekrus

Bildet må være i digital form og sendes naf@naf.as innen:

Frist: 20. september 2005

Ytterligere regler:

Deltakeren må være betalende medlem av Norsk amigaforening.

Hvis tvil besvares forespørsler på ovenstående epostadresse.

Medlemmer av NAF sitt styre og/eller slekt og familie til disse har ikke anledning til å delta.

Norsk amigaforening forbeholder seg retten til å bruke innsendte bidrag på web, i medlemsbladet Amigaguiden og eventuelt på produkter som skal promotere foreningen. I ovenstående tilfeller vil copyrightinnehaver bli kreditert med navn.